

Niels Nymann Eriksens prædiken 1. søndag efter trinitatis

Taler

Niels Nymann Eriksen
Sogne- og indvandrerpræst

Dato

6. juli 2017

Sted

Apostelkirken, Vesterbro

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 16, vers 19-31

1 For 3-4 uger siden kom der efter gudstjenesten til kirkekaffen en tigger, vistnok
en roma, ind i kirken. Da han blev bedt om ikke at tigge inde i selve kirken
fortsatte med at gå rundt med sit plastikbæger ude i gården. Det blev vist en ret
indbringende tur for ham. Det er sin sag at sige nej til en tigger mens alle ens
5 kirkevenner ser på. Vi har så efterfølgende haft en snak om den her situation i
medarbejdergruppen og er blevet enige om, at hvis han eller en anden tigger
dukker op i kirken så vil vi bede dem om ikke at tigge på kirkens område. De er
naturligvis velkomne til at deltage i gudstjenesten, drikke kaffe og spise frokost
med os, men hvis de vil tigge, må de forlade kirkens matrikel, dvs. at de må stiller
10 sig ude ved porten.

Og så er det vi i dag læser om Lazarus, der opholdt sig ved porten til den rige
mands hus, altså ved grænsen af hans matrikel. Her rakte han sit plastikbæger
frem hver gang en af de rige passerede. Og man må sige om denne Lazarus at
15 han i og for sig var en meget bedre tigger end den fyr som kom her. Han var ikke
en ung frisk mand; han var dækket af sår, som hundene kom og slikkede. Men
hvis vi kunne lade den rige mand komme til orde ville han sikkert angive nogle
af de samme grunde til at Lazarus ikke måtte komme inden for som vi har
angivet: Hvis først man hjælper en vil det helt sikkert komme 50 andre til. Og
20 det vil ende med at det hele bryder sammen uden at der er kommet andet en
konflikt ud af det. Den slags må angribes mere systematisk på et
samfundsmæssigt plan, ikke gennem privat godgørelse. Og desuden hvem af
os ved om ikke der er bagmænd bag tiggeren, som har sendt ham i byen og som
kræver deres del af udbyttet. Så at vi reelt ved at lade ham tigge her blot er med
25 til at holde gang i en voksende tiggerindustri.

Når jeg giver det her eksempel, er det ikke fordi I behøver at forholde jer til den beslutning vi har taget. Det er mere for at give en fornemmelse af at situationen rent strukturelt minder en hel del om den situation der skildres i dagens tekst og for at anskueliggøre at situationen faktisk er meget kompleks.

Der er to omstændigheder som gør situationen kompleks: Den ene handler om nytteværdien af at støtte en tigger, og det har selvfølgelig at gøre med hvad pengene bliver brugt til og den organisering der evt. er omkring tiggeren. Det er spørgsmål som det kræver en del arbejde at komme til bunds i. Den anden omstændighed handler derimod om vores eget sind, og de processer vi går igennem i mødet med en tigger. Lad os i dag holde os til det sidste. Hvad er det der sker når en tigger rækker et tomt bæger hen mod os? Vi aftvinges en reaktion. Hvis vi ikke reagerer, men bare går videre har vi også reageret. Den spontane indre tanke for mange af os er nok: Hvordan kommer jeg videre herfra? Der skal ikke mere til for at vi griber i lommen efter et par mønter end ønsket om at komme videre. Vi betaler for at slippe af med tiggeren, ikke for at hjælpe ham. Det er som de vejafgifter man i andre lande må betale for at komme videre. Det kræver ikke nogen dybere kontakt at få det ordnet. Det er i grunden en dehumanisering af tiggeren. Men der er en grund til at den dehumanisering finder sted. Og det er at vi selv ofte oplever at blive dehumaniseret i mødet med en tigger. Man bliver betragtet som en pengemaskine, og nu skal man bare finde de rigtige knapper at trykke på for at kontanterne klinger i bægeret. Det er meget vanskeligt at undgå at blive fanget i denne gensidige dehumanisering i mødet med en ukendt tigger på gaden. Hverken tiggeren eller jeg vil hinanden. Vi vil bare videre med hver vores.

Det er bemærkelsesværdigt at i historien om Lazarus og den rige mand er det den fattige der er navngivet. Sådan plejer det ikke at være. Det plejer at være de rige der kommer i medierne, men de fattige og udenlandske tiggere bare figurerer som tal i socialstatistikken. Men her er det altså Lazarus der kaldes ved navn. Er det ikke tankevækkende? I det fortællerperspektiv Jesus anlægger er den fattige er den kendte. Jeg tror ikke det var den rige som kendte hans navn, men han er nu engang heller ikke fortælleren af denne historie. Det er Jesus. Måske der heri ligger en pointe. Når vi næste gang passerer en tigger, da at minde os selv om at han har et navn. Og at den fortælling som her udspiller sig, ikke er historien om Niels og tiggeren, men om Dimitri og den rige mand. Eller måske vi skal tænke sådan: Den man som nu række sit bæger frem mod mig har en fælles bekendt med mig. Der er en som kender os begge og kalder os ved navn.

Det er min relation til Ham som er på spil i min relation til tiggeren.

Og det her skal ikke høres som en entydig opfordring til at vi skal give mere til tiggerne på vejen. Jeg er heller ikke sikker på at vi skal ændre ved den politik vi har besluttet omkring tiggere her i kirken. Det handler ikke så meget om at give penge som det handler om at give navn, eller at overvinde dehumaniseringen. Og det lader sig sjældent gøre i det korte møde med en tigger på gaden, men så er der måske andre som vi tilbagevendende mødes med, som kan blive vores Lazarus.

75

Den centrale bevægelse i Jesu fortælling er en beskrivelse af den omvending der sker ved døden. Her i verden var der en mur som adskilte den fattige Lazarus fra den rige mand. I det hinsides er der en afgrund som ingen kan krydse som adskiller den fortabte rige og den salige Lazarus. Men jeg tror ikke bare vi skal forstå lignelsen som et udtryk for en form for konsekvenspædagogik, hvor den rige får betalt med tak for sidst. Snarere er døden en slags røntgenfoto af livet. Det der viser sig i evigheden var virkelighed allerede her i tiden, vi kunne bare ikke se det fordi vores blik var blændet af alt det der skinner uden at have lyset i sig. Når Jesus igen og igen taler om fortabelsens mulighed, så handler det i virkeligheden ikke bare risikoen for at havne det forkerte sted når vi engang skal herfra, men det er muligheden for at vi allerede nu er det forkerte sted. Det handler ikke så meget om faren for at gå fortabt, men om faren for at være fortabt. ”Hvad gavner det et menneske om han vinder hele verden, men mister sin sjæl.” Ligesådan er det heller ikke bare et spørgsmål om at komme i himlen engang, men om at det evige liv begynder her og nu, selv om dets vækst er hæmmet og vanskelig her i tiden. Døden betyder at livet går i stå, at vores tid er forbi – den føjer intet til livet. Den er som et billede der bliver taget af os i et upåagtet øjeblik. Her skal det vise sig hvad i vores liv der virkelig havde evigheden i sig, og hvad som bare var tomhed og forfængelighed.

95

Det her handler om global ulighed, det handler om toldmure, om den rige verdens udnyttelse af den fattige, om vores forhold til det udsatte menneske på vores vej. Men det handler også om de mange andre måder vi kan holde hinanden ude. Det handler om ikke at være en mor eller far der lader sit barn sidde ved porten eller foran skærmen når det er samvær det har brug for; det handler om at oparbejde en bevidsthed om at de mennesker vi møder, ikke er forbigående personer, men mennesker hvis navn er kendt at Gud, og som han har sendt på vores vej. Det handler ikke om at vi skal forcere dybe samtaler,

100

105 men at vi skal være i forventning om at evigheden er på spil, der hvor mennesker mødes.

Det betyder at det liv vi lever her og nu med hinanden har en vægt, en betydning, en værdi som rækker langt ud over det vi sanser. Et flygtigt nedværdigende blik på et ydmyget menneske er et jordskælv i himlen. En opmærksom tilstedeværelse hos en et andet menneske slår bro til evigheden. Kristus befinder sig midt imellem os, når vi rækker ud til hinanden, bliver vi forbundet med ham.

115

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

120

Tags

1. søndag efter trinitatis, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/niels-nymann-eriksens-praediken-1-sondag-efter-trinitatis>

125

130

135

140